

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ Γ΄

Αθήνα, 24-06-2020

Αριθ. Πρωτ. : 65191 - 24-06-2020

Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 14-18
Ταχ. Κώδικας : 115 27, Αθήνα
Πληροφορίες : Γούσια Ευαγγελία
Τηλέφωνο : 213 1300 231
Email : egou@gsrt.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου

ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 7204/09.06.2020

Σε απάντηση της με αρ. 7204/09.06.2020 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το βουλευτή κ. Β. Βιλιάρδο, με θέμα « Ανάπτυξη προηγμένων τεχνολογικών εφαρμογών για χρήση στον πρωτογενή τομέα» και όσον αφορά στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

1. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, στο πλαίσιο της χρηματοδότησης από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά & Επενδυτικά Ταμεία, έχει εκπονήσει την «**Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση**», με στόχο την εστίαση προσπάθειας και πόρων στα ισχυρά σημεία και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της χώρας. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται μέσω της «**Επιχειρηματικής Ανακάλυψης**» που στοχεύει στην εξεύρεση νέων επιχειρηματικών ευκαιριών για την αξιοποίηση της γνώσης και την ενσωμάτωσή της σε αλυσίδες αξίας. Επιτυγχάνεται μέσω μίας δομημένης διαβούλευσης με όλους τους παράγοντες που συγκροτούν το οικοσύστημα καινοτομίας σε εθνικό επίπεδο, όπως Επιχειρήσεις, Ερευνητικά Κέντρα, ΑΕΙ-ΤΕΙ, Φορείς Χρηματοδότησης, Εθνικές / Περιφερειακές Αρχές κα.

Ο τομέας της Αγροδιατροφής, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς της Στρατηγικής, με στόχο την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία της χώρας. Η επιχειρηματική ανακάλυψη στον τομέα ανέδειξε ένα ευρύτατο φάσμα τεχνολογικών εφαρμογών που μπορούν να αξιοποιηθούν για την αναβάθμισή του. Τα πεδία αυτά ενσωματώθηκαν στις προτεραιότητες της δράσης «**Ερευνώ - Δημιουργώ - Καινοτομώ**» που υλοποιείται από τις υπηρεσίες μας και αποτελεί το κυριότερο εργαλείο χρηματοδότησης της βιομηχανικής έρευνας και της πειραματικής ανάπτυξης στις επιχειρήσεις, είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με ερευνητικούς φορείς και πανεπιστήμια της χώρας. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του **Α΄ κύκλου της δράσης Ερευνώ- Δημιουργώ -Καινοτομώ** (ΕΠΑνΕΚ - ΕΣΠΑ 2014 - 2020), εκτελούνται, ήδη από το 2018 και συγχρηματοδοτούνται 109 ερευνητικά έργα, με συνολικό προϋπολογισμό 64,5εκ€ και δημόσια χρηματοδότηση 55,7 εκ€, από επιχειρήσεις -στην πλειονότητα τους Μικρές και Πολύ Μικρές- και ερευνητικούς φορείς (Πανεπιστήμια και Ερευνητικά κέντρα).

Αντίστοιχα, στο **Β' κύκλο της δράσης** (2019) έχουν ήδη ενταχθεί 56 ερευνητικά έργα, με συνολικό προϋπολογισμό 23,7 εκ€ και δημόσια χρηματοδότηση 17,8 εκ€ και πρόκειται να ενταχθούν ακόμα περισσότερα έργα, τα οποία βρίσκονται σήμερα στο στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών.

Ειδικότερα, στα πεδία προτεραιότητας του τομέα της Αγροδιατροφής, ή και σε συνδυασμό με εφαρμογές άλλων τομέων (Ενέργεια, Πληροφορική, Μεταφορές / Logistics κα.) περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- Ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων ακριβείας στην γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή, τροφίμων και υλικών.
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών τηλεπισκόπησης και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στον αγροδιατροφικό τομέα, καθώς και για την αξιολόγηση και διαχείριση βοσκοτόπων.
- Τεχνολογίες αξιοποίησης της προστιθέμενης αξίας που διαθέτουν τα μεγάλου όγκου δεδομένα.
- Εξέλιξη των τεχνολογιών για ευφυείς αισθητήρες, σχεδιασμός ευφυών συστημάτων, ενσωματωμένα συστήματα, τεχνολογίες γνωστικών λειτουργιών και προηγμένος έλεγχος.
- Καινοτόμα μικρο-ρευστομηχανικά συστήματα και ολοκλήρωση τους σε επίπεδο ψηφίδας (lab-on-chip) για εφαρμογές στην υγεία, το περιβάλλον, τις μεταφορές, τη γεωργία, την ασφάλεια τροφίμων και την ενέργεια.
- Τεχνολογίες μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων (drones).
- Σχεδιασμός και ανάπτυξη σύγχρονων σταβλικών εγκαταστάσεων και θερμοκηπίων για παραγωγή προϊόντων ποιότητας.
- Μείωση κόστους παραγωγής και εισροών σε όλα τα συστήματα παραγωγής αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τροφίμων.
- Συστήματα και τεχνολογίες για ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση υδάτινων πόρων.
- Εξοικονόμηση ενέργειας/Αύξηση μεριδίου χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Ανάπτυξη ενεργειακών τεχνολογιών για τη δημιουργία αλυσίδων αξίας αξιοποίησης τοπικά διαθέσιμης βιομάζας. Συστήματα για τις ανάγκες κάλυψης ενεργειακών αναγκών τοπικών κοινοτήτων.
- Ανάπτυξη και βελτιστοποίηση τεχνολογιών ενεργειακή αξιοποίηση αγροτικών υπολειμμάτων & ανακτημένων υλικών βιομηχανιών, βιορευστών, βιολογικών πόρων, αποβλήτων/απορριμμάτων.
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών για την ολιστική διαχείριση των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ή παραγωγής τροφίμων και υλικών για αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής.
- Μελέτη των ειδικών διατροφικών απαιτήσεων και προτιμήσεων των καταναλωτών διαφόρων ηλικιακών ομάδων για τον σχεδιασμό νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και την ανάπτυξη σχετικών διατροφικών συστάσεων.
- Συστηματική διερεύνηση και παρακολούθηση των τροφιμογενών νοσημάτων με στόχο την ανάπτυξη συστήματος για το γρήγορο εντοπισμό αναδυόμενων μικροβιακών ή χημικών κινδύνων στα τρόφιμα στην Ελλάδα.
- Ανάπτυξη μεθόδων, μηχανισμών, εργαλείων για την εξακρίβωση της γνησιότητας των τροφίμων και την προστασία των καταναλωτών από απάτη ή νοθεία σε ελληνικά παραδοσιακά προϊόντα και τρόφιμα υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Ανάπτυξη εργαλείων για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση αναδυόμενων κινδύνων σε όλη την τροφική αλυσίδα, έξυπνα συστήματα ιχνηλασιμότητας.

- Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων τεχνολογιών στην τυποποίηση, σήμανση, ιχνηλασιμότητα προϊόντων και τροφίμων από τη φυτική και ζωική παραγωγή.
- Ανάπτυξη των agrologistics για υποστήριξη της διάθεσης αγροτικών προϊόντων στην αγορά.

2. Επιπλέον, η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας συμμετέχει στην Ευρωμεσογειακή πρωτοβουλία PRIMA (Partnership for Research & Innovation in the Mediterranean Area), η οποία συγχρηματοδοτείται από πόρους του Ορίζοντα 2020, του τρέχοντος Προγράμματος Πλαισίου της Ε.Ε. για την Έρευνα και Καινοτομία και από εθνικούς πόρους των συμμετεχόντων Κρατών.

Κύριος στόχος της πρωτοβουλίας PRIMA είναι η οικοδόμηση ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και η ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων για την αντιμετώπιση κρίσιμων προβλημάτων στους τομείς της διαχείρισης των υδάτων και των αγρο-διατροφικών συστημάτων στη Μεσόγειο, περιοχής ιδιαίτερα επιβαρυνμένης από την κλιματική αλλαγή, την αστικοποίηση, τη μετανάστευση και την πληθυσμιακή αύξηση.

Κεντρικές προτεραιότητες της πρωτοβουλίας αποτελούν η λειψυδρία, η επισιτιστική ασφάλεια, η μεσογειακή διατροφή και η σχέση της με την υγεία, καθώς και η ανάγκη ανασύνταξης του παραγωγικού δυναμικού των χωρών της Μεσογείου στους τομείς αυτούς και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Η πρωτοβουλία PRIMA, υλοποιείται μέσω ειδικού προγράμματος δεκαετούς διάρκειας (2018-2028), το οποίο εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2017 με απόφαση του Ε. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 185 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ε. Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το συνολικό ύψος των κονδυλίων που θα διατεθούν στο πρόγραμμα αναμένεται να ανέλθει στα 490 εκ. ευρώ, εκ των οποίων τα 220 εκ. ευρώ θα προέρχονται από το Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ε. Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία, «Ορίζοντας 2020» και τα υπόλοιπα από εθνικούς πόρους των χωρών που συμμετέχουν στο PRIMA.

Η Ελλάδα συμμετέχει στο PRIMA με 10 εκ. € που εξασφαλίσθηκαν από πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), για τη δεκαετία 2018-2028.

Τη διαχείριση του προγράμματος έχει αναλάβει ο φορέας που ιδρύθηκε από τα συμμετέχοντα κράτη, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, υπό τη μορφή μη κερδοσκοπικού οργανισμού ιδιωτικού δικαίου, με την επωνυμία PRIMA Foundation, που διέπεται από το ισπανικό δίκαιο και έχει έδρα τη Βαρκελώνη.

Στόχοι του PRIMA:

- Υποστήριξη για την ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων λύσεων για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας της παραγωγής τροφίμων και της παροχής νερού στη λεκάνη της Μεσογείου για την προώθηση της ευημερίας και της ανάπτυξης του παραγωγικού δυναμικού στους εν λόγω τομείς.
- Υποστήριξη της σταθερότητας και της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης στην περιοχή της Μεσογείου, στο πλαίσιο μιας ενισχυμένης ευρωμεσογειακής συνεργασίας και της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης για τη Νότια Γειτονία.
- Υποστήριξη για τη δημιουργία θέσεων εργασίας βασισμένων στη γνώση και στις δεξιότητες, στην περιοχή της Μεσογείου.

Θεματικές προτεραιότητες:

α) Βιώσιμη διαχείριση υδάτων στις ξηρικές και ημι-ξηρικές περιοχές της Μεσογείου

β) Βιώσιμα γεωργικά συστήματα υπό τις περιβαλλοντικές πιέσεις της Μεσογείου

γ) Μεσογειακές Αλυσίδες Αξίας στον τομέα των τροφίμων για την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη.

Συμμετέχουσες χώρες:

α) Κράτη Μέλη της Ε. Ένωσης: Κροατία, Κύπρος, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Πορτογαλία, Σλοβενία, Ισπανία.

β) Τρίτες μεσογειακές χώρες: Αλγερία, Αίγυπτος, Ιορδανία, Λίβανος, Μαρόκο, Ισραήλ, Τυνησία και Τουρκία

Ενότητες Χρηματοδότησης:

α) Έργα που χρηματοδοτούνται από πόρους του Προγράμματος Πλαίσιο «Ορίζοντας 2020», απευθείας από το ίδρυμα PRIMA. Η διαχείριση γίνεται με βάση τους όρους/διαδικασίες του Προγράμματος Πλαίσιο «Ορίζοντας 2020» (Κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013) με ελάχιστες παρεκκλίσεις.

β) Δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους είτε στο πλαίσιο διεθνών προσκλήσεων (τύπου ERANET) είτε στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το πρόγραμμα μπορείτε να δείτε στον ιστότοπο του PRIMA (<http://www.prima-med.org/>)

Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) είναι ο φορέας χρηματοδότησης για τα έργα της Ενότητας 2. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, ερευνητικούς φορείς, επιχειρήσεις του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως μεγέθους και λοιπούς φορείς που δραστηριοποιούνται στα ανωτέρω θέματα και θα περιλαμβάνει, κατά κύριο λόγο, την υλοποίηση έργων διεθνούς συνεργασίας.

Η έως τώρα συμμετοχή της Ελλάδας στις προκηρύξεις του PRIMA είναι πολύ αξιόλογη, με τη χώρα μας να κατατάσσεται 5^η (μετά την Ισπανία, Ιταλία, Γερμανία και Γαλλία) μεταξύ των 19 κρατών που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία. Συγκεκριμένα η συμμετοχή μας στο πρόγραμμα έχει ως εξής:

Στην ενότητα 1 (προκηρύξεις 2018 και 2019) που χρηματοδοτείται από πόρους του Ορίζοντα 2020 έχουν εγκριθεί 12 έργα με ελληνική συμμετοχή, στα οποία συμμετέχουν 22 ελληνικοί φορείς, με χρηματοδότηση ύψους 3,725,000 €.

Στην ενότητα 2 (προκηρύξεις 2018 και 2019) που χρηματοδοτείται από αμιγώς εθνικούς πόρους, έχουν εγκριθεί 17 έργα, στα οποία συμμετέχουν 30 ελληνικοί φορείς, με χρηματοδότηση ύψους 4,287,000 €.

3. Τέλος, η ΓΓΕΤ, στο πλαίσιο της παρούσης προγραμματικής περιόδου χρηματοδοτεί δράσεις διακρατικής συνεργασίας. Μεταξύ των δράσεων διακρατικής συνεργασίας με τη Γερμανία, την Κίνα και το Ισραήλ περιλαμβάνονται ερευνητικά έργα στο πεδίο της Αγροδιατροφής το οποίο αποτελεί προτεραιότητα της εθνικής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΗΝΑ ΜΑΡΙΑ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γραμματεία)
2. Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας (Γραμματεία)
3. Υφυπουργός Έρευνας και Τεχνολογίας (Γραμματεία)

